

pravico podučevati na javnih šolah, se tudi mnogokrat — in to je tudi dokazal g. poslanec iz Hernalsa — porabijo na šolah, koje obiskujejo le otroci katoliške vere. Tukaj pa je popolnoma upravičeno vprašanje: kako se ti učitelji obnašajo, ko napravljajo otroci znamenje sv. križa? In vendar je pred vsem dolžnost učiteljeva otrokom biti v lep zgled. (Dalje prih.)

Zalostno gospodarstvo v občini Slatinski.

Kar se je že dolgo slutilo, prišlo je na dan: z občinskim denarjem ne bo vse v redu. Naši liberalci so kaj radi delali pod klobukom in niso mogli trpeti, da bi jim kdo gledal na prste. Račune so pregledovali le njihovi »kimaveci« ter so gledali brž več na kupico, kakor v račune, le malo na glas časti in vesti. Kmetje so plačevali svoje težko zaslužene krajcarje, Slatinčanje pa niso ž njimi poplačali skoraj ničesar. To resnico naj spriča sledeče poročilo o računih kr. šolskega sveta, ki so natančno posneti iz občinskega sejnega zapisnika.

Svetokriška nadžupnija obsega deset občin, katere imajo skupni krajni šolski svet v štirirazrednico pri Sv. Križu. Le štiri občine imajo svoje odbornike v krajnem šolskem svetu, ostalih šest pa ne, kar se ve, da je velika krivica. Vse te občine plačujejo skupno za šolske potrebe, Slatinska kot največja dve tretjini vseh stroškov, ena tretjina pa pripada ostalim deveterim občinam. Leta 1875. se je razširila Svetokriška šola ter se je pozidalo drugo nadstropje. Stroški so znesli 13.413 gold. 85 kr. Ta dolg imajo poravnati vse občine, Slatinska, kakor rečeno, dve tretjini. Na tretjino devetih občin se ne bomo ozirali, nas zanima danes le račun Slatinske občine.

Od leta 1876 se je vsako leto v proračunski občinski seji odločila precejšnja svota za omenjeni šolski dolg. Soštel sem natanko vse proračunske zneske vseh let do lani in glej, cela svota znaša 32.345 gld. 85 kr. Ves ta denar je odločila samo Slatinska občina za krajni šolski svet, da le-ta poravna z njim omenjeni šolski dolg. Stroški za vsakdanje šolske potrebe, n. pr. kurjavo, postrežbo itd., tu niso vzeti v poštev. Koliko se pa je splačalo s to ogromno svoto? Samo 5111 gld. 99 kr. in pa obresti; kajti 8301 gld. 85 kr. imamo še dandanes dolga. Za toliko, kolikor se je znižal dolg, vplačale so brez dvoma druge občine, če ne več, Slatinska je po tem takem s temi 32.335 gld. 85 kr. plačevala le obresti od 13.413 gld. 84 kr. in le-te znašajo na leto k večjemu 800 gld., ali v 16 letih okoli 12.000 gld. Kje je pa ostalih 20.000 gld.? To ti je vzgledno gospodarstvo!

Do leta 1882. so različne osebe imele v rokah krajni šolski svet in pa občinski zastop. V tej dobi sta si bila občinski in pa šolski odbor vedno v laséh zaradi plačil. Leta 1879. se je pritožil občinski odbor vsled odloka obč. seje od dne 18. januarja deželnemu odboru v Gradcu, da kr. šolski svet ne ravna pošteno s proračunskimi zneski odmerjenimi za šolski dolg. Isto tako pošlje vsled obč. seje od dne 8. januarja 1880 obč. odbor nezaupnico odbornikom kr. šolskega sveta. Ali ko je bil leta 1882 nekdanji župan Ogrisev izvoljen načelnikom kraj. šol. sveta in je tako ena in ista oseba v rokah imela občinski in šolski odbor, špoprijaznila sta se oba odbora, kakor nekdanj Pilat in Herodež proti Kristusu. Od zdaj ni bilo več tožbe zaradi slabih plačil. Kar je Ogrisev sklenil, to je odbor potrdil; le tu in tam je oči na debelo odprl, kadar se je Graška hranilnica zagrozila krajnemu šol. svetu s tožbo, če ne bo bolj

redno dolga plačeval. Pa zlata kapljica je vznemirjene duhove pomirila, stopili so se krog mize, objeli in poljubili se in bilo je zopet vse v redu — samo za kmečki žep ne.

Tako gospodarstvo načelnika kr. šolskega sveta drugim občinam ni bilo po volji, zahtevali so račun. Več let so trkali pri političnih oblastvih, predenj se jim je odprlo. Na eni poli se jim je dal šolski račun celih osmili let, ki je pa pomanjkljiv in zmeden, da se ne da iz njega spoznati skoraj ničesar. Le eno je razvidno iz njega, da Slatinčanje, kakor s svojim premoženjem, tudi z občinskim in šolskim ne znajo gospodariti.

Za danes dovolj! Samo eno prošnjo še: staknite skupaj, vi Slatinski gospodje, svoje modre glavice, pa nam rešite zdaj-le v postnem času sledečo uganko: kje je okoli 20.000 gld. šolskega denarja? Brez zamere, gospodje, da vas s tem nadlegujem, pa v skrbéh sem si za vašo čast.

Cerkvene zadeve.

Praznovanje 50letnice škofovstva Nj. svetosti papeža Leona XIII. v lavantinski škofiji.

Veseli se razlega po vsem krščanskem svetu, povsod, kjer bivajo katoličani, se vršijo priprave, da bi se dostojno 19. februarij slavil. Komu ta radost velja, kakšen pomen ima ta dan, razložili so nam milostljivi škof v svojem prelepem pastirskem listu, kjer pravijo: »Letos bode prvo postno nedeljo petdeset let, odkar so bili dne 19. februarja leta 1843 sedanji sveti oče Leo XIII. v staroslavni cerkvi sv. Lavrencija, znani pod imenom In-paneeperna, od kardinala Lambruschinija posvečeni za škofa. Pol stoletja tedaj bode kmalu minolo, odkar so sveti oče prvokrat za škofovsko palico prijeli, pol burnega in viharnega stoletja, ki jim je čisto in čestokrat polnilo srce s skrbjo in britkostjo. A nepremakljivo so vedno stali na braniku resnice, potegovali so se vselej za pravice svete cerkve ter jo branili s svojo mogočno besedo«. Kaj čuda torej, če vse krščanstvo tako ljubi svetega očeta, če jim o vsaki priliki izraža svojo vdanost in ljubezen! To se kaže tudi letos, ko narodi med seboj tekmujejo, kako lepše proslaviti petdesetletnico škofovanja Nj. svetosti svetega očeta. Pošiljajo jim dragocena darila, vladarji pa jim poklanjajo svoja voščila, v resnici:

»Po zemlji od tečaja do tečaja
Očetu Levu slava se razlega«.

Tako tudi Slovani ne zaostajajo za drugimi narodi.

»Raduje srčno se izmed narodov
Očeta slavja rod Ciril-Metodov.«

In mi Slovenci, kako hočemo mi pokazati svojo vdanost do svetega očeta? Poslušajmo, kaj nam naročajo naš milostljivi škof, kako naj obhajamo to redko svečauost: »Od prve postne nedelje se naj skozi dva tedna nabirajo po vseh farnih cerkvah darovi za svetega Očeta.«

Slovenci, kaj ne, nenavaden praznik se bode dne 19. februarja obhajal, nenavadno bode zato tudi naše darilo. Darujmo, kar največ moremo ter pomagajmo s svojimi doneski svetemu očetu vladati cerkev. Ogromno veliko izdajo sveti oče za cerkvene potrebe, za katoliške misijone, za posamezne redove, za škofo in duhovnike. A kje naj vzamejo denar, ako jim krščanski svet na pomoč ne prihti? Mar bodejo otroci svojega očeta, če ga vidijo v potrebi, zapustili? Zato položimo doneske svoje po prečastitih farnih predstojnikih v roke milostljivemu škofu, ki mislijo nabrati denar osebno svetemu očetu takoj po veliki noči izročiti. Dalje so naš